

ENBİYÂ SÜRESİ

-NEBİLER BÖLÜMÜ-

Esirgeyen, bağışlayan
Allah'ın adıyla,

1- İnsanların hesap verme zamanları yaklaştı, gerçeği görmeyenler ise bunu umursamıyor,

2- Rablerinden kendilerine gelen istisnasız her yeni uyarı ve öğüdü alaya alarak dinlemektedirler.

3- Onların zihinleri gerçeği görüp anlamayı ihmal etmektedir. Mekkeli kâfirler gizlice kendi aralarında, 'O da yalnızca sizin gibi bir fâni değil mi? Buna rağmen bile bile göz boyamasına aldanacak mısınız?' diye konuşmaktadırlar.

4- Ümmî nebî ise, 'Rabbim, gökte ve yerde konuşulanları bilmektedir. O her şeyi işitmektedir, her şeyi bilmektedir' dedi.

5- Buna rağmen müşrikler, 'O söyledikleri dağınık düşlerdir, hatta kendisi uyduruyor, hatta o bir şâirdir. Hem doğru söylüyorsa önceliklere gönderilen gibi bir mucize getirsin bize' dediler.

6- Onlardan önce helâk ettiğimiz şehirlerdeki kâfirlerin hiçbiri mucizeleri görünce îman etmedi de şimdi onlar mı îman edecekler(!)

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ مِائَةٌ وَاثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾ مَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾
لَأَهْبِئَتْ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا التَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ
مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ
الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا
أَضْغَاثَ أَحْلَامٍ بَلْ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا
أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ ﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَمَا أُرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسْئَلُوا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمْ
الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾ لَقَدْ
أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

7- Ey ümmî nebî! Senden önce de kendilerine vahyettiğimiz adamları resûl olarak gönderdik sadece, müşrikler, bilmiyorsanız ehl-i kitaba sorun.

8- Biz o resûlleri yiyip içmeyen insan görünümlüler olarak meydana getirmedi, ölümsüz de değillerdi,

9- Sonrasında da verdiğimiz sözü yerine getirdik, o resûlleri ve onlara inananları kurtardık, bilinçsizce davranışlarda bulunanları helâk ettik.

10- Andolsun ki içindeki emirlere uyduğunuzda sizi yüceltecek bir kitap indirdik size. Yoksa hâlâ doğru ile yanlış ayırt edemiyor musunuz?

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
 آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّ بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
 لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِينِكُمْ
 لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا
 زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا
 خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ رَدُّنَا أَنْ نَتَّخِذَ
 لَهُمْ لَاتَّخِذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ
 عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
 ﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾ لَوْ
 كَانَ فِيهِمَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا
 يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْتَلْ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ
 دُونِهِ إِلَهًا قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ
 مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْفَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

17- Biz öylesine oyalanmak isteseydik bize özgü bir şekilde oyalanırdık. Biz böyle şeyler yapmayız.

18- Hayır, tam aksine biz vahiyle saçmalıkların karşısına gerçeği göz önüne sereriz. Ardından gerçek de yalamı çürütür ve nihâyet onu geçersiz kılar. Allah'a çocuk yakıştırmalarında bulunanlar, siz kahrolun!

19- Göklerde ve yeryüzünde bulunanlar yalnızca O'na âittir. Huzurundaki melekler O'na kibirlenmeden kulluk ederler, yorulup bıkmadan da buna devam ederler,

20- Gece gündüz, ara vermeksizin devamlı O'nu tesbih ederler.

21- Yoksa kâfirler yeryüzünde ölüleri diriltecek ilâhlar mı edindi?

22- Göklerde ve yerde Allah'tan başka ilâhlar da olsaydı, göklerle ve yere kargaşa hâkim olurdu. Ne var ki varlık tasarımının sahibi olan Allah, kullarına âit özelliklerden, kâfirlerin yakıştırmalarından çok uzaktır.

23- Allah'ın yaptıklarında hataya yer yoktur, hatayı kullar yapar ve o hatalardan sorgulanırlar.

24- Yoksa Allah'ın hâricinde ilâhlar mı ediniyorlar? De ki: 'Getirin bu iddianızı doğrulayacak kanıtınızı.' De ki: 'Bu Kur'anda bildirilenler bana uyanlara öğüttür, benden öncekilere de öğüttü.' Fakat insanların çoğu tevhit gerçeğini anlamıyor, bu yüzden de umursamıyorlar.

11- Halkı kâfir olan nice memleketi kırıp geçirdik, onların ardından da başka topluluklar meydana getirdik.

12- Azâbımızı fark ettiklerinde oradan aceleyle kaçacaklardı,

13- Seslenildi ki, 'Aceleyle kaçmayın da gösteriş yaparak yaşadığınız evlerinize dönün, çünkü size sorulacak başınıza gelenlere karşı çareler(!)'

14- Onlar ise, 'Kahrolaydık! Kesinlikle biz kendimize yazık ettik' demişlerdi.

15- Sonrasında biz onları sönmüş kül hâline getirinceye kadar da bu yakarışları devam etti.

16- Biz gökyüzünü, yeryüzünü ve arasındakileri, oyalanmak için yaratmadık.

25- Ey ümmî nebî! Senden önce gönderdiğimiz resûllerin her birine de “Benden başka ilâh yoktur yalnızca bana kulluk yapın.” diye vahyettik.

26- ‘Rahmân melekleri kendine çocuk edindi’ diyorlar. O, kullarına âit özelliklerden çok uzaktır. Bununla birlikte melekler de O’nun seçkin kullardır sadece,

27- O bir şey söylemeden konuşmazlar. Her zaman O’nun emirlerine uygun davranırlar,

28- Allah onların yaptıklarını da bilir, yapacaklarını da. Onlar, **Allah’ın rızâ gösterdiklerinin hâricinde kimseye şefaât edemezler.** Onlar Allah’tan korktukları için kendilerine tapınılmasından endişe içindedirler,

29- Bilirler ki içlerinden biri, ‘O’nun hâricinde ben de ilâhım’ derse bu durumda biz hemen onu cehennem ile cezâlandırırız. İlâhlık iddiasında bulunanları bu şekilde cezâlandırırız.

30- Kâfirler, **göklerin ve yer-yüzünün bitişik olduğunu, daha sonra bizim onları ayırdığımızı ve bütün canlıları da sudan yarattığımızı** hiç mi düşünmediler? Yoksa hâlâ inanmayacaklar mı?

31- İnsanları şiddetli bir şekilde sarsmasın diye yeryüzünde dağlar meydana getirdik, dosdoğru

yolu bulabilsinler diye de orada, dağların arasında geniş yollar meydana getirdik.

32- Göğü de güvenli bir korunak olarak meydana getirdik. Onlar ise Allah’ın işaretlerine aldırmyorlar.

33- Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı yaratan, O’dur. Her biri bir yörüngede ilerlemektedir.

34- Ey ümmî nebî! Senden önce de hiçbir fâniyi ölümsüz kılmadık. Sen öleceksin de onlar ölümsüz mü olacakmış?

35- Herkes kendine has bir şekilde can verecektir. Sevaba ve günaha meyletmenizle tutumlarınızı ortaya çıkaracağız. Sonunda sorgulanmak için huzurumuza geri döndürüleceksiniz.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشِيَّتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَنْ يُقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ أَوْلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
 أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ ۗ وَهُمْ يَذْكُرُ الرَّحْمَنَ
 هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأَرِيكُمْ
 آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
 إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
 لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ
 يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
 رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ اسْتَهْرَيْتَ بِرُسُلٍ مِنْ
 قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلُؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾
 أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
 أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ
 وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
 الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

36- Ey ümmî nebî! O yobaz kâfirler seni gördüklerinde seninle yalnızca alay edip, ‘İlâhlarınız aleyhinde konuşan bu mu?’ derler. Onlar Rahmân’ın kitabını inkâr etmektedirler.

37- İnsan mizaç olarak tez canlıdır. İleride uğrayacağınız azapları size göstereceğim, bu yüzden acele etmeyin.

38- Yine de o yobaz kâfirler, ‘İddianda samimiysen tehdit edilen azap ne zaman’ diyorlar.

39- Kâfirler bir bilseler ki cehennemin alevleri kendilerini dört bir yandan sardığında ne ondan kaçabilecekler ne de iltimas görecekler!

40- Hem de kıyâmet onlara ansızın gelecek ve onlar donakalacaklar. Ne ona karşı koyabilecekler ne de kendilerine süre verilecek.

41- Andolsun ki senden önce de resûllerle alay edilmişti. Sonrasında ise alay edenleri alay etmiş oldukları azap kuşatmıştı.

42- De ki: ‘Sizi gece gündüz her an, Rahmân’ın azâbından kim koruyabilir ki?’ Buna rağmen onlar rablerinin kitabını umursamıyorlar.

43- Yoksa bizim hâricimizde onları koruyacak ilâhları mı var? Tapındıklarının kendilerine yardım edecek gücü yok, bizden de bir yakınlık göremezler,

44- Oysa biz koruruz, biz cezâlandırırız. Biz onlara ve atalarına tövbe etmeleri için vakit verip onları yaşadıkları sürece dünya nimetlerinden faydalandırdık. Yoksa hâlâ onların kendi yaşam alanlarını bizim daralttığımızı hiç düşünmüyorlar mı? Şimdi onlar mı zafer elde etmiş oluyorlar(!)

45- De ki: ‘Ben sizi yalnızca vahiy ile uyarıyorum!’ Sadece sağırlar uyarıldıklarında bu daveti işitmezler.

46- Şâyet onların başına rabbinin azâbının esintisi değse üstüne basa basa ‘Kahrolaydık! Kesinlikle biz kendimize yazık ettik’ derler.

47- Kıyâmet günü biz hassas tartılar koruz, hiç kimseye zerre haksızlık edilmez. Hardal tanesi ağırlığı da olsa sevap veya günah, onu da ortaya koyarız. Bizim hesaba çekecek olmamız haksızlık edilmemesine yeter.

48- Andolsun ki Mûsâ ve Hârûn da Allah’ın emirlerine uyup azâbından kaçınacaklar için emirleri açıklayan, öğüt veren Tevrat’ı vermiştik.

49- Allah’ın emirlerine uyup azâbından kaçınanlar görmedikleri rablerinden korkarlar ve kıyâmetin kopmasından da endişe içindedirler.

50- Bu indirdiğimiz Kur’an’ın birçok faydası vardır. Buna rağmen siz onu inkâr mı ediyorsunuz?

51- Andolsun ki önceden İbrâhim de feraset vermiştik. Biz onu her yönüyle biliyorduk.

52- Bir vakitler İbrâhim babasına ve halkının ileri gelenlerine, ‘Şu tapınmakta olduğunuz heykeller de nedir?’ demişti.

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ نَفْحَةً مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنْ السَّاعَةِ مُخْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا آجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

53- ‘Biz onlara tapınmayı babalarımızdan gördük’ dediler.

54- İbrâhim, ‘Andolsun ki siz ve atalarınız çok aleni bir şekilde doğru yolun dışına çıkmışsınız’ demişti.

55- Halkın ileri gelenleri, ‘Sen bunu bize ciddi mi söylüyorsun, yoksa alay mı ediyorsun?’ demişlerdi.

56- İbrâhim demişti ki: ‘Elbette ciddi söylüyorum. Sizin rabbiniz, yoktan yarattığı göklerin ve yeryüzünün rabbidir. Ben bunu tasdik edenlerden biriyim.’

57- ‘Allah’a yemin olsun ki siz ardınızı dönüp gittikten sonra putlarınıza kesinlikle bir oyun yapacağım.’

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
 ٥٨ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِالْهَيْتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ٥٩ قَالُوا
 سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ٦٠ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ
 عَلَىٰ آغْيُنٍ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ٦١ قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ
 هَذَا بِالْهَيْتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ٦٢ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا
 فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ٦٣ فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ
 فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ٦٤ ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ
 رُؤُسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ٦٥ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ٦٦ أَفِ
 لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ٦٧ قَالُوا
 حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ٦٨ قُلْنَا
 يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ٦٩ وَأَرَادُوا
 بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ٧٠ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا
 إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ٧١ وَوَهَبْنَا
 لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ٧٢

63- İbrâhim, 'Belki de şu, onların büyüklüğü yapmıştır. Konuşabiliyorlarsa hemen onlara sorun' dedi.

64- Halkın ileri gelenleri bu söz yüzünden kendilerini sorguladılar, ardından da kendi kendilerine, 'Asıl yanlış yapan bizlermişiz' dediler.

65- Sonra küfürleri baskın çıktı da 'Sen bunların konuşmadıklarını kesinlikle bilirsin' dediler.

66- İbrâhim dedi ki: 'Allah'ın hâricinde size hiçbir faydası olmayan, zarar da veremeyen şeylere de mi tapıyorsunuz?'

67- 'Siz de Allah'ın hâricindeki tapındıklarınıza da yazıklar olsun?' Yoksa hâlâ doğru ile yanlış ayırt edemiyor musunuz?

68- Halkın ileri gelenleri, 'İlâhlarınızı korumak için başkalarına da gözdağı verecekseniz, onu yakın' dediler.

69- Biz ise, 'Ey ateş! İbrâhim'e karşı zarar vermeyecek serinlikte ol!' buyurduk.

70- İbrâhim'i alt etmek istediler fakat biz onları en çok zarara uğrayanlardan yaptık.

71- İbrâhim'i ve Lut'u kurtarıp insanlara birçok fayda sağladığımız topraklara ulaştırdık.

72- İbrâhim'e İshâk'ı ve de torunu Yâkub'u bağışladık. Her birini de nebî yaptık.

58- Daha sonra ona danışınlar diye en büyüğünü bıraktı, diğer putları ise kırıp parçalara ayırdı.

59- Halkın ileri gelenleri, 'Bunu ilâhlarımıza her kim yaptıysa hiç şüphesiz o çok büyük yanlış yapanlardan biridir' dediler.

60- Halkın ileri gelenleri dediler ki: 'İbrâhim adında bir gencin onlar aleyhinde konuştuğunu duyduk.'

61- Halkın ileri gelenleri, 'O halde ona karşı tanıklık yapmaları için onu insanların önüne çıkarın' dediler.

62- Halkın ileri gelenleri, 'Ey İbrâhim! Bunu ilâhlarımıza sen mi yaptın?' dediler.

73- Onları sebatlarından ötürü, hükümlerimizle doğru yolu gösteren önderler yaptık. Onlara, dünya ve âhiret yararına davranışlarda bulunmayı, namaza hakkıyla devam etmeyi, zekât vermeyi vahyettik. Onlar yalnızca bize kulluk ederlerdi.

74- Ey ümmî nebî! Lu't'u da an! Biz ona doğru karar verme ve yönetme bilgisi vermiş ve onu, iğrenç davranışlarda bulunulan o şehirden kurtarmıştık. Kesinlikle o şehirdekiler kötülükte sınır tanımayan insanlardı, inkârda ısrar ediyorlardı.

75- Lu't'u ise rahmetimize dâhil ettik. Gerçekten de o, Allah'ın rızâsını kazananlardan biriydi.

76- Ey ümmî nebî! Nûh'u da an! İnkâr edenler sebebiyle hepsinden önce bize o duâ etmişti de biz de hemen duâsını kabul etmiştik. Sonrasında onu ve âilesini suda boğularak ölmekten kurtarmıştık,

77- Âyetlerimizi inkâr eden insanlara karşı onu zafere ulaştırmıştık. Âyetlerimizi inkâr edenler kesinlikle kötülükte sınır tanımayan insanlardı, bu yüzden onların tamamını suda boğduk.

78- Ey ümmî nebî! Dâvud ve Süleyman'ı da an! Bir vakitler halkın koyunlarının içinde yayıldığı ekin sebebiyle ikisi de farklı hükümde bulunmuştu. Biz de verdikleri hükümlerin tanıklarıydık.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلَوْ طَآءَنَّا عَنْ حُكْمِنَا وَعِلْمِنَا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سُوءٍ فَاسْقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصْرَنَا مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سُوءٍ فَآغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفِثَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾ فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ ﴿٧٩﴾ وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

79- Süleyman'a Dâvud'un hükmünü anlatmıştık ki ona göre bir hüküm versin. Her birine doğru karar verme ve yönetme bilgisi vermiştik. Dâvud'a dağlar ve kuşlardan faydalanabilme bilgisi de vermiştik, bunlarla beraber Allah'ı tesbih ederdi. Bizim her şeyi yapmaya gücümüz yetmektedir.

80- Ey âdemoğlu! Sizi savaşta yaralanmalardan korusun diye Davud'a zırh yapmayı öğretmiştik. Artık O'na minnet duyacak mısınız?

81- Süleyman'a ise güçlü rüzgârın gücünden faydalanabilme bilgisini vermiştik. O bilgi sayesinde birçok değeri sakladığımız topraklara gidip gelirdi. Biz her şeyi ayrıntısıyla bilmekteyiz.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا
 دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ
 نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
 ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ وَأَتَيْنَاهُ
 أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذَكَرَى
 لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٤﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ
 مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ
 الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾ وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ
 لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا
 لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنجِي الْمُؤْمِنِينَ
 ﴿٨٨﴾ وَذَكَرْنَا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى
 وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
 وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

82- Şeytanî cinlerden onun için dalgıçlık yapan, bunun dışında başka işleri yapanlar da vardı. Onların denetimi bizim elimizdedir.

83- Ey ümmî nebî! Eyyüb'ü de an! Bir vakitler, 'Yalnızca sensin en merhametli olan! Benim başıma dayanılmaz bir sıkıntı geldi, beni bundan kurtar' diye rabbine duâ etmişti.

84- Biz de hemen duâsını kabul etmiştik. Ardından da onu sıkıntılardan kurtarmış, ona âilesini vermiş ve sahip olduklarının bir mislini de tarafımızdan bir bağışlanma ödülü ve kulluk edenlere bir öğüt olarak vermiştik.

85- Ey ümmî nebî! İsmâil'i, İdris'i, Zül'kifl'i de an! Hepsi de görevlerine sadıklardı, sıkıntılara karşı sabırlıydılar,

86- Onlara da nübüvvet vermiş, rahmetimize dâhil etmiştik. Gerçekten de onlar Allah'ın rızâsını kazananlardandı.

87- Ey ümmî nebî! Balığın karnındaki Yûnus'u da an! Bir vakitler halkına öfkelenerek gittiği zaman, bizim kendisini nübüvvet için aslâ zorlamaya-çağımızı sanmıştı. Ardından da karanlıklar içinde, 'Senden başka ilâh yoktur. Sen her yönüyle mükemmel olansın! Kesinlikle ben kendine yazık edenlerden biri oldum' diye duâ etmişti.

88- Biz de hemen duâsını kabul etmiştik. Kendisini tasadan kurtarmıştık. Biz müminleri böyle kurtarırız.

89- Ey ümmî nebî! Zekeriyâ'yı da an! Bir vakitler rabbine, 'Yalnızca sensin en hayırlı vâris olan! Beni vâristen yoksun bir halde bir başıma ortada bırakma' diye duâ etmişti.

90- Biz de hemen duâsını kabul etmiştik. Ona Yahyâ'yı bağışladık, hanımını da bu işe uygun hale getirmiştik. **O ne-bîler dünya ve âhîret faydasına olan işlere koşuştururlardı, umut ederek, korkarak, bize yakarırlardı ve bize da-ima içtenlikle bağlıydılar.**

91- Ey ümmî nebî! Namusunu koruyan iffetli kadını da an! Böylece onun içine nüfuz edip bir can yerleştirdik, **onu ve oğlunu insanlar için bir mûcize yaptık.**

92- Kesinlikle bu dîniniz tek dindir. Rabbiniz de bir tek benim. Yalnızca bana kulluk edin.

93- Dînin emirlerini aralarında parçalayıp bölenler, hepsi de huzuruma sorgulanmak için döndürülecekler.

94- Bu yüzden her kim mümin olarak Allah'ın rızâsına uygun davranırsa onun çabalarına karşı nankörlük edilmez. Kesinlikle onun çabalarını kendi lehine kaydederiz.

95- Helâk etmeye karar verdiğimiz şehir halkına ise günahlarını telafi etme fırsatı verilmez.

96- Daha sonra Yecüc ve Mecüc'ün setleri yıkılıp da onlar her tepeden koşuşturduklarında,

97- Kıyâmetin kopması yaklaşmış, nihâyet kâfirlerin de gözleri açılmıştır. 'Kahrolaydık!

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابِنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَذِهِ
أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾
وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾
فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ
يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ
هُوَ لِآءِ آلِهَةٍ مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

Biz bu gerçeği hiç görmemiştik, ne var ki biz kendimize yazık etmişiz' diyecekler.

98- Kesinlikle siz kâfirler ve de Allah'ın hâricindeki tapındığınız şeytaniler cehenneme yerleştirileceksiniz. Siz oraya götürüleceksiniz.

99- Şâyet tapındıklarınız ilâh olsaydılar oraya götürülmezlerdi. Hepsi de sonsuza kadar oradadırlar.

100- Hepsi orada iç geçirip duracaklar, avuntu verecek bir şey de duymayacaklar.

101- Gerçek şu ki cehennemden uzaklaştırılmış olanlar daha önce tarafımızdan cennetle müjdelenmiş olanlardır.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ
 ١٠٦ لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
 يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ١٠٧ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ
 كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُ
 وَعَدَّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ١٠٨ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ
 مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ
 ١٠٩ إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ١١٠ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
 رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ١١١ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ
 اللَّهُ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ١١٢ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ
 عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ ١١٣ إِنَّهُ
 يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ١١٤ وَإِنْ أَدْرَىٰ
 لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ١١٥ قَالَ رَبِّ احْكُم
 بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ١١٦

سُورَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّةٌ
 وَهِيَ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً

102- Cennetle müjdelenenler cehennemden uğultusunu dahi duymazlar. Onlar sonsuza kadar canlarının çektiği nimetler içindedirler.

103- Onları Sûr'a üflenmenin dehşeti bile endişelendirmez. Onları, 'Size vaat edilmiş olan gün, bu gündür' diyerek melekler karşılar,

104- Kıyâmet günü bütün yarattıklarımızı toparlayıp varlıklarına son vereceğiz. İlk yarattığımız gibi de onları tekrar yaratacağız. Bu bizim vaadimizdir. Elbette ki bizim bunu yapmaya gücümüz yeter.

105- Andolsun ki Tevrat'tan sonra Zebûr'da da Allah'ın rızâsını kazanan kullarımızın yüzüne vâris olacaklarını yazmıştık.

106- Hakkıyla kulluk eden insanlar için kuşkusuz bu sûrede yeterince öğüt vardır.

107- Ey ümmî nebi! Biz seni insanlara ve cinlere sonsuz mutluluğun yolunu gösterecek bir resûl olarak gönderdik yalnızca.

108- De ki: 'Bana ilâhınızın sadece tek bir ilâh olduğu vahy edilmektedir. Artık siz de Müslüman oldunuz değil mi?'

109- Eğer hâlâ öğütlerine aldırış etmiyorlarsa de ki: 'Hepinize aynı seviyede açıkça bildirdim, size vaat edilen azâbın yakın mı yoksa uzak mı olduğunu ise bilmem,'

110- 'Elbette ki O, açıkça söylediklerinizi de bilir, aklınızdan geçenleri de bilir,'

111- 'Bilmiyorum, belki de başınıza sıkıntıların hemen gelmemesi, siz geçici mal mülkle uğraşırken tutumunuzu iyice ortaya çıkarmak içindir?'

112- De ki: 'Rabbim! Lâyık oldukları cezâyı ver onlara! Rabbimiz, siz kâfirlerin yakıştırmalarına karşı yardım istenecek Rahmân'dır.'